

---

*Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta
Puheenjohtaja*

15.9.2023

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
BRYSEL

Asia: Lausunto kirjeen muodossa Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (2023/0264(BUD))

Arvoisa puheenjohtaja

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 27. lokakuuta 2022 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa. Se käsitteli edellä mainittua asiaa kokouksessaan 23. toukokuuta 2023 ja hyväksyi lausunnon kokouksessaan 19. syyskuuta 2023.

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin, että unionin vuoden 2024 talousarvion olisi oltava Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, vihreän kehityksen teollisuussuunnitelman ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden sekä EU:n ilmastoneutraaliustavoitteiden mukainen; katsoo, että EU:n talousarviosta olisi tarjottava riittävästi rahoitusta kestäväan kasvuun ja riittävästi tukea kansalaisille ja yrityksille, jotka ovat kärsineet eniten monista kriiseistä ja niiden sosiaalisista ja taloudellisista seurauksista, ja että sen avulla olisi edelleen puututtava Venäjän hyökkäyssodan seurauksiin antamalla Ukrainalle suoraa tukea ja vahvistamalla unionin avointa strategista riippumattomuutta, energiaomavaraisuutta, digitaalista siirtymää, kyberturvallisuutta ja puolustusvalmiuksia;
2. katsoo ehdottomasti, että investointeja EU:n teollisuuteen on lisättävä; korostaa, että vuonna 2024 Eurooppa on alettava investoida teolliseen kilpailukykyynsä ja ymmärrettävä, että on tärkeää investoida yrityksiin kestäväan kasvun ja laadukkaiden työpaikkojen edistämiseksi;

3. muistuttaa inflaation kiihtymisen kielteisistä vaikutuksista EU:n talousarvioon erityisesti siksi, että Euroopan unionin elpymisvälineen maksujen määrä kasvaa ja sen vuoksi yhteen ainoaan liikkumavaravälineeseen jäävät määrät ovat riittämättömät, jotta voitaisiin reagoida ennakoimattomiin menoihin, mukaan lukien mahdolliset EU:n lisätoimet Ukrainan vastaisen sodan tapahtumien johdosta sekä mahdolliset uudet toimet, joilla vähennetään EU:n riippuvuutta energia-, digitaali- ja teollisuusaloilla; katsoo ehdottomasti, että Euroopan unionin elpymisvälineen korkomaksut eivät saisi koskaan haitata muiden EU:n ohjelmien asianmukaista rahoitusta; korostaa, että hiilineutraalin, vauraan ja kilpailukykyisen tulevaisuuden turvaamiseksi Euroopalle unionin talousarviossa on asetettava etusijalle tutkimus-, innovointi- ja teollisuusinvestoinnit, joilla edistetään hiilestä irtautumista ja lisätään kaikkien Euroopan teollisuudenalojen häiriönsietokykyä ja kilpailukykyä;
4. on vakaasti sitä mieltä, että nykyisten unionin ohjelmien määrärahoja olisi lisättävä, jotta varmistetaan, että vuonna 2020 sovitut tavoitteet sekä sen jälkeen lisätyt uudet tavoitteet, etenkin puolustus- ja teollisuuspolitiikan alalla, voidaan saavuttaa korkeasta inflaatiosta huolimatta; korostaa, että vähintään olisi käytettävä kaikki ohjelmiin käytettävissä oleva rahoitus, mukaan lukien kaikki varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti käytettävissä olevat vapautetut sitoumukset;
5. vaatii hyväksymään monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksen hyvissä ajoin, jotta vuoden 2024 talousarviosta sopimiseen jää riittävästi aikaa, mikä on ratkaisevan tärkeää, sillä Next Generation EU -välinettä ei voida enää käyttää vahvistamaan kriittisiä EU:n ohjelmia (mukaan lukien Horisontti Eurooppa) kuten vuosina 2021–2023; korostaa, että rahoituksen uudelleenkohdentaminen nykyisten rahoitusohjelmien välillä ei ole toteuttamiskelpoinen ratkaisu pitkällä aikavälillä, ja katsoo, että monivuotisen rahoituskehityksen kunnianhimoinen tarkistus antaisi myönteisen signaalin EU:n kansalaisille ja yritysille;
6. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineestä (STEP) unionin teollisuuspolitiikan talousarvioulottuvuutena; korostaa, että komission pyytämä määrä on myönteinen ensimmäinen askel mutta sillä ei lunasteta lupautusta Euroopan suvereniteettirahastosta; kannustaa komissiota ehdottamaan seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä uutta ja kohdennettua mekanismia; pitää valitettavana, että välineen rahoitus pääasiassa ohjaa resursseja pois nykyisistä rahastoista mutta ei tarjoa uskottavaa tukea tärkeille aloitteille, kuten nettonollateollisuutta koskeva säädökselle tai kriittisiä raaka-aineita koskevalle säädökselle; katsoo tämän heikentävän vakavasti STEP:n lisäarvoa, sillä se vie pois rahoitusta, joka on olennaisen tärkeää unionin teollisuuden tulevaisuudelle ja avoimelle strategiselle riippumattomuudelle;
7. korostaa jälleen tarvetta ottaa käyttöön riittävästi rahoitusta kaikille uusille lainsäädäntöehdotuksille, joilla tuetaan energia- ja ympäristösiirtymää ja digitaalista siirtymää; vaatii, että eurooppalaisen sirusäädöksen, uuden eurooppalaisen Bauhausin, turvallisten yhteyksien, vetypankin ja STEP:n kaltaisille aloitteille olisi osoitettava lisämäärärahoja tai niille olisi luotava täysin uusia budjettikohtia; vaatii, että kaikkialla unionissa on saatavilla riittävästi rahoitusta;

8. muistuttaa, että on tärkeää virtaviivaistaa kaikkia EU:n rahoitusjärjestelmiä, joilla tuetaan Euroopan teollisuuden toimijoita ja innovoijia, ja edistää synergioita niiden välillä; korostaa, että mahdollisille hakijoille on annettava selkeää ja helposti saatavilla olevaa tietoa; pyytää täydentämään tietoja kohdennetulla hallinnollisella tuella, etenkin pk-yrityksille;
9. pitää valitettavana neuvoston vuoden 2024 talousarviota koskevassa kannassaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ehdottamia mittavia, 166 miljoonan euron, leikkauksia, etenkin kun otetaan huomioon, että Next Generation EU -välineen sitoumukset jatkuvat vain vuoden 2023 loppuun eikä niillä siten voida kompensoida leikkauksia; korostaa, että kaikki ITRE-valiokunnan toimivaltaan kuuluvat ohjelmat, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä EU:n avoimen strategisen riippumattomuuden kannalta, ovat vahvasti riippuvaisia innovoinnin vauhdittamisesta, ja se on mahdollista vain jatkuvan pitkäaikaisen rahoituksen avulla; palauttaa tässä yhteydessä mieliin, että tutkimusrahoituksen jatkuva siirtäminen ja käyttötarkoituksen muuttaminen ja sen suuntaaminen uusiin hankkeisiin ja poliittisiin prioriteetteihin, niin kiireellisiä kuin ne mahdollisesti ovatkin, vaarantaa EU:n pitkän aikavälin tavoitteet ja välitavoitteet, myös ilmasto- ja energiatavoitteiden osalta;
10. muistuttaa tällaisen rahastojen rakenteellisen vajeen ja vähäisen kunnianhimon kielteisistä seurauksista, joista on osoituksena se, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kahden ensimmäisen vuoden aikana yli 71:tä prosenttia sen ”erinomaisiksi” arvioiduista hankkeista ei voitu rahoittaa; pitää valitettavana tästä johtuvaa lahjakkuuksien tuhlausta; kehottaa lisäämään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman määrärahoja siten, että kussakin alaohjelmassa voitaisiin rahoittaa vähintään 50 prosenttia ”erinomaisista” ehdotuksista;
11. muistuttaa tässä yhteydessä erityistapauksesta, joka koskee komission viestintämäärärahojen suunniteltua lisäämistä 240 miljoonalla eurolla nykyisen monivuotisen rahoituskehysten loppuun asti; pitää valitettavana, että tällainen aloite rahoitetaan siirtämällä varoja pois unionin keskeisistä ohjelmista, kuten Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta;
12. korostaa, että on tärkeää siirtyä erittäin energiatehokkaaseen ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan energiajärjestelmään parantamalla yhteenliitettävyyttä, jotta vähennetään EU:n energiariippuvuutta, parannetaan siten energian hintojen vakautta ja kohtuuhintaisuutta ja investoidaan merkittävästi energiansäätö- ja energiatehokkuustoimenpiteisiin, kotimaisen uusiutuvan energian kapasiteetin lisäämiseen erityisesti kehityksessä jäljessä olevissa jäsenvaltioissa sekä teollisuusprosessien hiilestä irtautumiseen EU:n alakohtaisen integrointistrategian mukaisesti;
13. muistuttaa, että investoinnit sosioekonomiseen elpymiseen pandemian jälkeen ja korkean inflaation vuoksi ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä; korostaa tarvetta tukea teollisuuden ja sellaisten alojen siirtymää, joilla päästöjä on vaikea vähentää, jotta voidaan luoda kilpailukykyinen unioni, jolla on hiilineutraali talous; toteaa jälleen, että tarvitaan vankkoja investointeja infrastruktuuriin, sähköverkkojen vahvistamiseen ja yhteenliitettävyyteen sekä vedyn toimittamisen ja varastoinnin helpottamiseen; kannattaa määrärahojen lisäämistä asiaankuuluville yhteisyrityksille, kuten puhtaan

vedyn yhteisyritykselle ja keskeiset digitaalitekniikat -yhteisyritykselle, jotta voidaan etenkin tukea pandemiasta ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista eniten kärsineitä aloja ja pk-yrityksiä sekä ilmasto- ja ympäristöaluetta edistäviä toimia;

14. ilmaisee huolensa siitä, että vaikka vuoden 2024 talousarviossa varataan puolustusteollisuudelle kohdennettua uutta rahoitusta, tarpeet tyydytettäisiin osittain käyttämällä 300 miljoonaa euroa joustovälineestä, mikä aiheuttaisi epävarmuutta puolustusrahoituksen kestävydestä tulevaisuudessa; on huolissaan siitä, että EU:n tulevat talousarviot (vuosina 2025–2027) saatetaan hyväksyä tarkistamatta monivuotista rahoituskehystä ja EU:n omia varoja koskevaa päätöstä, mikä korostaa tarvetta hyväksyä onnistuneesti komission uudet omia varoja koskevat ehdotukset;
15. kehottaa osoittamaan asianmukaisesti rahoitusta Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteisöjen ja Euroopan akkualan yhteisliittymän koulutuskeskusten täytäntöönpanoon; muistuttaa pätevän, vihreää ja digitaalista siirtymää edistävän työvoiman merkityksestä; vaatii edistämään koulutusta sekä ammatillista täydennys- ja uudelleenkoulutusta;
16. pitää tärkeänä naisten osallistumista luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan sekä syväteknologian innovoinnin ja riskipääoman aloille; kehottaa edistämään sukupuolten tasa-arvoa kaikkien ohjelmien täytäntöönpanossa ja seurannassa;
17. kehottaa osoittamaan riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä kaikille virastoille ja unionin elimille teollisuus-, tutkimus- ja energiapolitiikan aloilla; kehottaa osoittamaan energia-alan sääntelyviranomaisen yhteistyövirastolle (ACER) lisää määrärahoja ja henkilöstöä sekä Euroopan unionin kyberturvallisuusvirastolle (ENISA) kymmenen uutta kokoaikavastaavaa virkaa/toimea sekä vastaavat lisämäärärahat; pitää valitettavina neuvoston ehdottamia leikkauksia ACERin ja EU:n avaruushelmaviraston (EUSPA) määrärahoihin juuri silloin, kun ne saavat äskettäin hyväksytyyn lainsäädäntöön liittyviä uusia tehtäviä.

Ystävällisin terveisin

Cristian-Silviu Buşoi

Puheenjohtaja

Christian Ehler

Esittelijä